

**Plan i program rada
Narodne biblioteke
„Dositej Obradović“
Novi Pazar za 2018. godinu**

Novi Pazar, novembar 2017. godine

Plan i program rada Narodne biblioteke „Dositej Obradović“

Novi Pazar za 2018. godinu

Odeljenje za matične poslove

Odeljenje za matične poslove narednu godinu započeće sređivanjem administracije, naime, veliki broj otpisanih knjiga u elektronskoj bazi podataka još od 2009. godine nije sravnjavan sa bazom kojom imamo u štampanom formatu (inventarne knjige), zato je započeto retroaktivno sravnjivanje koje će se nastaviti i u narednoj godini. Takođe, da bi se dobio kontinuitet, u decembru 2017. godine mora se formirati komisija za tekući rashod dotrajale i neaktuelne građe koja će izdvojiti stare i dotrajale jedinice koje se moraju otpisati i u elektronskoj i štampanoj bazi. U ovom obimnom poslu moraju učestvovati i radnici drugih odeljenja.

U 2018. godini nova tri radnika dobiće licencu za rad u uzajamnoj bazi za katalogizaciju Cobiss. Brzim unošenjem zapisa u bazu došlo je do mnogih grešaka koje znatno utiču na statistiku i pretragu u programu Cobiss. Nadamo se da ćemo u narednom periodu otkloniti nedostatke i raditi na uređenju elektronske baze.

Stručno usavršavanje bibliotekara je imperativ koji će biti nastavljen i u narednoj godini. Još jedan radnik je ostao sa nepoloženim stručnim ispitom i u planu je da se prijavi za prolećni rok za stručno usavršavanje u Narodnoj biblioteci Srbije.

U dogovoru sa bibliotekarima sa pozajmnih odeljenja vršiće se odabir knjiga koje treba nabaviti u 2018. godini. I u 2018. godini učestvovaćemo na konkursima Ministarstva kulture i informisanja Republike Srbije, a tiču se nabavke opreme za automatizaciju poslovanja.

Odeljenje za matične poslove će raditi i sve tekuće poslove kao do sada, koordinisanje sa bibliotekarima sa pozajmnih odeljenja vezano za program Cobiss, svi poslovi vezani za izdavačku delatnost kao što su prelom knjiga, dizajn

naslovnih strana, dizajn promo materijala, zatim poslovi koji se tiču EU kutka i mreže EUTEKA čija smo članica, mesečni izveštaji o radu, tekući otpisi, statistike poslovanja itd.

Napredovanje u poslovanju Biblioteke iz godine u godinu je evidentno i shodno tome ćemo se truditi da u svakom narednom periodu pomeramo granice. Prateći dosadašnje stanje predlažemo aktivnosti na koje bi trebalo obratiti pažnju u toku 2018. godine:

- Predlažemo da se u toku meseca januara i februara intenzivno radi na aktivnostima koje bi privukle što više članova iz različitih kategorija. Pre svega organizacija kolektivnih upisa, a i drugih aktivnosti koje bi trebalo da organizuju radnici Odeljenja za odrasle članove u skladu sa datim mogućnostima.
- Predlažemo da i mi pratimo trend (u skladu sa našim mogućnostima) i oformimo kutak koji bi odisao prijatnom atmosferom, koji bi pružao više različitih i savremenih sadržaja kako bi na taj način mogli da privučemo što veći broj tinejdžera.
- Prilikom nabavke knjiga takođe bi trebalo povesti računa da se delimično zadovolji kategorija tinejdžera.
- Predlažemo napuštanje prakse u kojoj bibliotekar sedeći dočekuje korisnike. Potrebno je obezbediti pultove za kojima će korisnici biti usluženi a uloga bibliotekara bi pre svega trebala da bude uloga moderatora.
- Fond Biblioteke pripada korisnicima Biblioteke zato mora biti potpuno otvoren kako ne bi osećali neprijatnost da udju, pogledaju police, knjige prelistaju i odaberu, i da to važi za sve korisnike a ne samo za odabrane. Korisnicima koji tačno znaju šta žele bibliotekari trebaju pružiti pomoć kako da sami dođu do željenog.
- Kako bi uticali na formiranje čitalačkog ukusa kod članova i kako bi što veći deo fonda cirkulisao neophodno je imati jedan kutak koji će sadržati knjige koje se ređe izdaju i koji bi se svakodnevno dopunjavao. Kriterijumi za odabir tih knjiga mogu biti različiti, od aktuelnih tema do boje naslovne strane (u svetu se pokazalo vrlo uspešnim uređivanje izložbenog dela u kom stoje knjige sa istom bojom naslovnice)
- Takođe, korisnicima treba pružiti mogućnost da predlažu jedni drugima tako što bi se mogla napraviti tabla na kojoj bi stajali predlozi, ne moraju se uvek

pitati bibliotekari za preporuku za čitanje. Smatramo da bi ovakav vid uključenja korisnika u rad bio od obostrane koristi.

- Neophodno je detaljnije promeniti izgled Odeljenja za odrasle članove kako bi se izbegao strogi, klasičan izgled biblioteke a doprinelo jednom opuštenom, toplom i savremenom izgledu.
- Čitaonica Dečijeg odeljenja nije maksimalno iskorišćena. S obzirom da znamo da deca u osnovnoj školi danas dobijaju da rade projekte čitaonica je savršeno mesto za izradu istih pa predlažemo aktivnosti koje bi ispromovisale ovaj vid rada sa decom.
- Kompjuteri za korisnike na Dečijem odeljenju su zastareli i neophodno ih je promeniti kako bi taj deo Odeljenja profunkcionisao.
- Takođe je neophodno raditi na promociji posebnih fondova koje imamo, kao što su fond Zavičajnog odeljenja, fond stare i retke knjige i fond strane knjige.
- Pored promocije usluge Moja biblioteka nemamo ni jedan zabeležen slučaj rezervacije građe preko interneta. Predlažemo da radnici Odeljenja imaju zadatak da što više upućuju na sve mogućnosti i usluge koje Biblioteka pruža.

Odeljenje za rad sa odraslim čitaocima

Odeljenje za rad sa odraslim čitaocima će u 2018. godini nastaviti da se razvija sa savremenim tendencijama, sa zahtevima informatičkog doba kao i potrebama korisnika.

Da bi se realizovala osnovna delatnost biblioteke neophodno je stalno raditi na:

1. Povećanju broja korisnika;
2. Popularizaciji knjige i čitanja.

1. **Povećanje broja korisnika** i pruženih usluga je trajan bibliotečki zadatak. Sa nabavkom novih publikacija, sa novim tehničkim uslovima, korisnicima omogućavamo brzo i lako dolaženje do traženih informacija. Zato planiramo izradu flajera, promotivnih predavanja, kako bismo predstavili ono što posedujemo i nudimo. Od uspeha naših promotivnih delatnosti zavisice i povećanje broja novih korisnika.
2. **Popularizacija knjige i čitanja** – bogaćenjem i uvećavanjem fonda Odeljenja svim vidovima nabavke, (kupovina, poklon, obavezni opštinski primerak), a posebno planskom kupovinom; pisanjem i predstavljanjem književnih prikaza, tematskim izložbama...

Pored svih radnih zadataka i redovnih poslova, Odeljenje će svoje radne aktivnosti usmeriti ka sledećim formama rada:

- Planiramo da u 2018. godini upišemo 10% više čitalaca od postojećih;
- Intenziviraćemo popularne i povoljne dodatne oblike kolektivnog upisa čitalaca, putem kolektivnih akcija, po promotivnim cenama;
- Posetićemo desetak javnih ustanova i kolektiva, prezentovati im povoljnosti kolektivnog upisa i time ih približiti knjizi i svim ostalim kulturnim sadržajima koje Biblioteka pruža;

– Poslaćemo dopise Udruženju penzionera i upoznati ih o besplatnom upisu u Biblioteku, i korišćenju knjižnog fonda, nekoliko dnevnih novina i časopisa;

– Besplatan upis imaće lica sa posebnim potrebama, socijalno ugrožena kategorija građana, a mislimo i na bolesne osobe;

-Na međunarodni dan knjige 23. 04. 2018. godine planiramo upis sa popustom uz mali prigodan program;

- Korisnicima (65) biće omogućene edukacija i upoznavanje sa radom na računaru. Kurs informatičkog opismenjavanja biće planiran za maj mesec.

– Na Međunarodni dan porodice, 15. 05. 2018. godine, biće promotivna cena upisa, koja će povoljno uticati na budžet mnogih porodica;

– Besplatnim upisom i knjigom, nagradićemo naše najvernije i istaknute članove Biblioteke, kao i sve istaknute učesnike naših programa, a tu su i veliki prijatelji Biblioteke koji nesebično pružaju podršku;

- Putem našeg veb sajta, *biblioteka-np.org.rs*, Biblioteka će redovno ažurirati informacije, čime će poboljšati nivo usluga korisnika, povećati svoju prisutnost u javnosti, kao i prezentovati vredne sadržaja i aktivnosti, kao i publikacije koje naš fond nudi.

- Za čitaoce koji višemesečno zadržavaju bibliotečku građu, angažovaćemo našu kurirsku službu u ulozi inkasanta;

- Planiramo posete sajmu knjiga u Beogradu i Sarajevu, nakon kojih ćemo preko reklamnih vitrina, LCD televizora i reklamnih panoa koji su vidno postavljeni na Odeljenju, svakodnevno upoznavati čitaoce sa aktuelnim knjigama i kulturnim zbivanjima u Biblioteci;

- Naša biblioteka treba da planira da u 2018. godini učestvuje na stručnim seminarima, posebno vezanim za Cobiss obuku, pošto svi zaposleni nisu dobili licencu za rad u ovom programu, koja je neophodna. Takođe, svake godine radi se i nadogradnja ove baze podataka tako da je neophodno stalno stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih;

- Promovisaćemo Biblioteku putem štampanih publikacija poput štampanih izložbenih kataloga, brošura, vodiča, kalendara, web prezentacija i bookmarkera;

- Tematskim izložbama biće obeleženi značajni datumi i jubileji (28. februar Nacionalni dan knjige; 21. mart Svetski dan poezije; 3. maj Svetski dan slobode medija; 12. avgust Međunarosni dan mladih; 8. septembar Međunarodni dan pismenosti; 10. decembar Dan ljudskih prava);

- Prostor Odeljenja treba znatno povećati, osavremeniti, učiniti funkcionalnim, ekonomičnim i estetskim privlačnim;

Svim korisnicima Biblioteke biće obezbeđeno slobodno i neograničeno pristupanje znanju i informacijama.

Plan i program rada Zavičajnog odeljenja za 2018. godinu

Zavičajno odeljenje Narodne biblioteke „Dositej Obradović“, prikuplja, obrađuje, čuva knjižnu i neknjižnu građu o Novom Pazaru i okolini. Na odeljenju se nalazi veliki broj monografskih publikacija, novinskih isečaka, periodike, razglednica, fotografija, mnoštvo pozivnica, flajera.

S obzirom da je Novi Pazar univerzitetski grad, te da se Biblioteci obraća sve više korisnika (studenata i postdiplomaca) sa zahtevima za literaturom vezanom za Novi Pazar i okolinu neophodno je preduzeti određene mjere da se fond Biblioteke obogati i učini dostupnim.

Kad je u pitanju zavičajna građa, primarni izvor za popunjavanje i bogaćenje knjižnog fonda nije tekuća izdavačka produkcija, već se pre svega treba bazirati na drugačijim vidovima nabavke kao što su pokloni, legati ili otkup privatnih zbirki.

Obavljanje redovnih poslova:

- rad sa korisnicima i pomoć u traženju određene literature,
- izdavanje zavičajne građe koju korisnici koriste na odeljenju ili u čitaoni,
- prikupljanje zavičajne građe,
- skeniranje i elektronska saradnja sa studentima i ostalim korisnicima,
- svakodnevno ažuriranje zavičajne stranice *Zavičajno odeljenje Novi Pazar*.
- periodično arhiviranje kompletnih dešavanja u Biblioteci na eksternim diskovima.
- svakodnevno praćenje i obrađivanje *ebarta* i njegovo izlaganje našim korisnicima.

Pokrenuti i započeti medijsku kampanju za prikupljane zavičajne građe.

Nastaviti sa izložbama kulturno-istorijskih spomenika Novog Pazara.

Organizovati Okrugli sto na temu *Mostovi* koji će se održati u Biblioteci.

Raspisati konkurs recitatora pod nazivom *Zavičaj se čuva pjesmom*.

Nastaviti rad na projektu *Najznačajnije ličnosti u istoriji Novog Pazara*.

Uraditi izložbu dela narodnog pesnika Avda Međedovića.

S obzirom da Zavičajno odeljenje poseduje veliki broj starih fotografija, napraviti izložbu *Razglednica Novog Pazara*.

Nastaviti započeti projekat skupljanja i skeniranja starih fotografija na temu *Novi Pazar kroz istoriju*, koje će biti postavljene na sajt Biblioteke.

Ostvariti saradnju s bibliotekama u Srbiji kao i nacionalnim i regionalnim bibliotekama u bivšim jugoslovenskim republikama sa molbom da trajno ili privremeno ustupe biblioteci građu interesantnu za ovo područje.

Uputiti dopise univerzitetima u Novom Pazaru, sa molbom da ubuduće dostavljaju po jedan primerak i doktorskih i magistarskih radova .

Raspisati peti po redu konkurs za najbolju kratku priču na temu „*Priča iz mog zavičaja*“.

Plan i program rada Odeljenja za razvoj i popularizaciju za 2018. godinu

Osim redovnih aktivnosti, koje ovo odeljenje sprovodi tokom godine (organizacija i sprovođenje raznih promocija knjiga autora sa prostora našeg grada i šire; organizacija raznih izložbi, predavanja i okruglih stolova; uređenje internet stranice biblioteke; kontakt sa medijima; priprema plakata, pozivnica i raznih promotivno-informatičkih sadržaja; izrada članskih karata za potrebe ostalih odeljenja itd.), odeljenje za razvoj i popularizaciju planira da sprovede i neke specifične radnje.

Početak godine će se pristupiti izradi projektne dokumentacije za projekte koje ćemo poslati na adresu Ministarstva kulture i informisanja Republike Srbije. U pitanju su tri projekta, i to:

1. Priprema i izdavanje časopisa za književnost, umjetnost i kulturu (jedanput tokom godine);
2. Priprema i izdavanje foto monografije o starom Novom Pazaru.
3. Organizacija IV Književnih susreta pisaca manjinskih zajednica u Srbiji – FEMILI (tokom oktobra).

U slučaju dobijanja sredstava za ove projekte, tokom godine će se pristupiti pripremi i realizaciji istih.

Kasnije, tokom godine, planiramo posjete i donacije knjiga Gerontološkom centru, Dječijem odeljenju Opšte bolnice i Specijalnoj bolnici „Novopazarska banja“, kao i posjete i donacije knjiga bibliotekama osnovnih i srednjih škola na području našeg grada.

Nastavićemo sa praksom projekcije filmova (ekranizovanih verzija školskih lektira) po osnovnim školama na teritoriji grada.

Isto kao i tokom prethodnih godina, planiramo obilježavanje značajnih datuma:

- 21. februar - Međunarodni dan maternjeg jezika,
- 20. mart – Svjetski dan poezije,
- 2. april – Međunarodni dan dječije književnosti,

- 23. april – Svjetski dan knjige i zaštite autorskih prava,
- 9. maj – Dan Evrope,
- 26. septembar - Evropski dan jezika,
- 5. oktobar – Svjetski dan učitelja,
- 20. novembar - Dan Sandžaka...

Odjeljenje će usko saradivati sa ostalim odeljenjima u biblioteci u realizaciji aktivnosti, kao što su: organizovanje takmičenja recitatora, organizovanje i realizacija konkursa za kratku priču, organizacija tematskih izložbi itd.

Plan i program rada za 2018. godinu odeljenja obrade i periodike

Na Odeljenju obrade i periodike obrada bibliotečkog materijala radi se u sistemu COBISS3. Od 2006. godine naša biblioteka je ravnopravna članica ovog sistema sa oko 160 biblioteka u Srbiji. Sistem COBISS podrazumeva izgradnju sistema uzajamne katalogizacije sa centralnim elektronskim katalogom i mrežom biblioteka.

Odeljenje za obradu monografskih publikacija će i u 2018. godini nastaviti kao i do sada sa elektronskom i fizičkom obradom svih monografskih publikacija koje dođu do radnika. Knjige stižu putem otkupa Ministarstva, kupovine i poklona, tačan broj novih knjiga zavisi od novčanih sredstava. U 2017. taj broj je bio oko 4.000 knjiga. Takođe, Odeljenje za obradu monografskih publikacija će vršiti ispravku postojećeg knjižnog fonda, kao i štampanje nalepnica.

Na Odeljenju periodike u 2018. godini u planu su sledeće aktivnosti:

Održavanje i dopuna baze podataka u fondu časopisa;

Nastavlja se obradu časopisa - preuzimanje zapisa, inventarisanje i kataloška obrada serijskih publikacija pristiglih putem kupovine, poklona i razmenom; Svrnjivanje knjige inventara i sprovođenje odluka Upravnog odbora nakon revizije (otpis nenađenih jedinica, priprema neaktuelne građe, preinventarisanje); Redakcija kataloških podataka i zapisa u COBISS bazi;

Planira se nabavka časopisi prema raspoloživim finansijskim sredstvima;

Saradnja sa izdavačima periodičnih publikacija i drugim bibliotekama u vezi sarazmenom bibliotečke građe i popunjavanjem fonda: (ponuda viškova i duplikata serijskih publikacija bibliotekama i srodnim institucijama).

Planira se stručno usavršavanje:

- Kroz prisustvo predavanjima i akreditovanim seminarima iz oblasti obrade serijskih publikacija;

Učešće na konferencijama:

- Konferencija Bibliotekarskog društva Srbije, 2018;
- Stručno-naučni skup Zajednice matičnih biblioteka;
- Biblionet 2018;

Popularizacije fonda periodike i edukacija korisnika u korišćenju bibliotečke građe;

Saradnje sa drugim bibliotekama, kroz međubibliotečku pozajmicu;

Priprema izložbi i obeležavanje značajnih godišnjica.

Ovo odeljenje i dalje će obavljati rad sa korisnicima u njihovom interesu: davanje stručne pomoći oko izbora građe, davanje stručnih informacija i brojne druge aktivnosti;

Kompletan knjižni fond na ovom odeljenju, uvek je na raspolaganju korisnicima, i to zahteva svakodnevne poslove kontrole smeštaja i popunjavanje periodične građe na policama.

U jednom delu Odeljenja periodike postoji izdvojen prostor u kojem naši korisnici mogu da pregledaju neophodne časopise i da pogledaju knjižnu građu koja se ne iznosi iz biblioteke, a može da se koristiti unutar naših prostorija.

DEČIJE ODELJENJE

Plan i program rada za 2018. godinu

Dečije odeljenje Biblioteke sve više postaje mesto za zanimljivu maštovitu igru, učenje i druženje, tako da u 2018. godini planiramo različite oblike radionica za sve uzraste, od predškolskog do mlađih i starijih osnovaca.

Nastavljamo sa besplatnim kolektivnim učlanjenjem đaka prvaka iz svih osnovnih škola sa teritorije Novog Pazara. Ova aktivnost podrazumeva organizovani obilazak Biblioteke i svečano uručenje članskih kartica. Sa učenicima se uvek odradi kreativna radionica sa različitim temama.

U toku 2017. godine započeta je književno-likovna radionica *Učimo da stvaramo* koja je namenjena deci četvrtog razreda osnovne škole. Radionica je zamišljena tako da će se na njoj čitati kraća dela na osnovu čijih tema će kasnije deca crtati radove. Plan je da najbolje radove Biblioteka koristi kao ilustracije u budućim izdanjima.

U planu je pokretanje literarne radionice *Klub mladih pesnika* za decu osnovnih škola koja imaju dara za pisanje pesama i kratkih proznih priča, a koje bi bile sakupljane i objavljene u skladu sa mogućnostima Biblioteke. Ostale radionice kreiramo u određenim periodima kada se ukaže potreba za njima.

Sa uvođenjem bosanskog jezika u školama javlja se potreba za lektinom koju vrlo malo imamo, te smo u vezi sa tim planirali posetu Sarajevskom sajmu knjiga. Tradicionalno već deset godina održavamo konkurs likovnih radova za učenike osnovnih škola, gde su interesovanje i odziv veliki, tako da imamo u planu i jedanaesti jubilarni konkurs.

2. aprila obeležavamo Svetski dan dečije knjige,

23. aprila obeležavamo Međunarodni dan knjige, kao i u oktobru Dečiju nedelju, i u zavisnosti od finansija planiramo da u goste pozovemo nekog od dečijih pisaca što bi obogatilo sadržaje planirane za te događaje.

Sve aktivnosti su usmerene u cilju popularizacije knjige i što veću posećenost Biblioteke.

NAUČNO ODELJENJE

Plan i program rada za 2018. godinu

U čitaonici Naučnog odeljenja trebalo bi nabaviti jednu ili dve vitrine za knjige zavisno od mogućnosti smeštaja tih vitrina, kako bi se rasteretio fond knjiga. U toku 2018. godine obnavljati fond a naročito sa udžbenicima novopazarskog univerziteta, ali i drugim publikacijama što zavisi od novčanih sredstava biblioteke. Naravno i dalje raditi na omasovljenju poseta čitaonici i u svakom trenutku dati korisniku literaturu iz svih oblasti ljudskog znanja koju može koristiti u čitaonici naučnog odeljenja.

Davati uputstva i pomoć pri korišćenju elektronskog kataloga naše biblioteke ali i svih drugih biblioteka.

Truditi se da član biblioteke dobije blagovremenu i tačnu informaciju o publikacijama koje traži, kao i davati pomoć u izradi školskih, seminarskih, diplomskih i svih drugih radova.

U Novom Pazaru,
21.11.2017. godine

v.d.direktor narodne biblioteke „Dositej Obradović“
Elijas Rebronja